

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**76-ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

ТОМ 1

14 травня – 23 травня 2024 р.

Таким чином, інвестування часу та ресурсів у розробку заходів щодо зниження негативного впливу кризових явищ на роботу підприємства є стратегічною необхідністю для забезпечення стійкості та процвітання малого підприємства в нестабільному економічному середовищі. Ці заходи можуть включати розробку та впровадження інноваційних стратегій управління, диверсифікацію бізнесу, а також залучення технологій та цифровізацію процесів.

Підприємство може активно працювати над покращенням своєї гнучкості та адаптивності до змін, розробляти різноманітні сценарії управління кризовими ситуаціями, а також підтримувати стабільність фінансового стану. Додатково, важливо вдосконалювати маркетингові стратегії та залучати нових клієнтів, зберігаючи вірність існуючих.

Література

1. Бортнік С. Функціонування малого і середнього підприємництва в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. 2022. №36. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-46>
2. Красота О. В., Кір'єв І. С. Особливості розвитку малого підприємництва в умовах порушення макроекономічної стабільності. *Ефективна економіка*. 2021. № 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2021/100.pdf

УДК 330.131.7:332.142.6

*К.В. Чичуліна, к.т.н., доцент
Національний університет*

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ: СУЧАСНІ ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ ПОДОЛАННЯ КРИЗИ В УКРАЇНІ

Подолання екологічних викликів в Україні вимагає спільних зусиль з боку уряду, громадськості, бізнесу та активістських груп.

Представлено ключові аспекти спільних зусиль за наступними векторами:

Законодавча база і політика: Уряд повинен розробити і прийняти ефективні закони щодо охорони довкілля, відновлення екосистем, обмеження викидів та використання ресурсів. Потрібна стратегія з енергоефективності, управління відходами, збереження природи тощо.

Освіта та інформування: Важливо підвищувати свідомість громадськості про проблеми довкілля та шляхи їх вирішення. Це можна робити через освітні кампанії, медіа та шкільні програми.

Співпраця з бізнесом: Важливо створити стимули для бізнесу зменшувати свої негативні екологічні впливи. Це може включати фінансові пільги за використання зелених технологій, екоподатки або стандарти екологічної відповідальності.

Активна участь громадськості: Активісти та неприбуткові організації можуть відігравати важливу роль у виявленні екологічних проблем, наголошенні на них і створенні тиску на уряд та бізнес для вирішення цих питань.

Міжнародна співпраця: Україна повинна активно співпрацювати з міжнародними партнерами і організаціями з метою обміну досвідом та реалізації спільних проектів з охорони навколишнього середовища.

У ході проведеного дослідження, було доведено, що подолання екологічних викликів вимагає поєднання зусиль з боку держави, громадськості та міжнародних спільнот. Зокрема, приведемо наступні напрями:

Масштаб проблеми: Екологічні проблеми, такі як забруднення повітря, води та землі, втрата біорізноманіття, зміна клімату, мають масштабні наслідки і перетинають межі держав. Тому для ефективного вирішення таких проблем необхідні спільні зусилля різних країн та міжнародних організацій.

Ресурси і технології: Міжнародне співробітництво дозволяє обмінюватись ресурсами, технологіями та кращими практиками між країнами. Деякі країни можуть мати більше досвіду або доступу до інноваційних технологій, які можуть бути корисними в боротьбі з екологічними проблемами.

Законодавча база і стандарти: Міжнародні угоди і стандарти сприяють створенню загальних норм і правил для охорони довкілля. Це допомагає встановити вимоги щодо викидів, обмежень на використання ресурсів та інші екологічні параметри, які країни повинні дотримуватися.

Європейський Союз має значний досвід у подоланні екологічних криз. Представлено найкращі практики, що можуть бути застосовані в Україні (рис. 1):

Створення системи екологічного моніторингу: Ця система допоможе відстежувати стан довкілля та ідентифікувати проблемні зони.

Впровадження жорстких екологічних стандартів: Ці стандарти допоможуть зменшити забруднення довкілля та захистити здоров'я людей.

Інвестування в екологічні технології: Ці технології допоможуть очистити довкілля та зробити його більш стійким.

Підвищення екологічної свідомості населення: Це допоможе людям краще розуміти екологічні проблеми та вживати заходів для їх вирішення.

Європейські практики, які можуть бути корисними для України:

Досвід Німеччини: впровадження "зеленого" тарифу, модернізація енергетичної інфраструктури, розвиток електротранспорту.

Досвід Швеції: система сортування та переробки відходів, екологічна освіта та просвіта.

Досвід Данії: розвиток "зелених" міст, використання велосипедів як основного виду транспорту.

Найкращі європейські практики:

Відновлення екосистем:

- Німеччина:** Програма "Національний парк Баварський ліс" успішно відновила екосистему, яка була зруйнована внаслідок Другої світової війни.
- Фінляндія:** Програма "Фінське лісове господарство" використовує стійкі методи лісозаготівлі, які допомагають зберегти екосистеми.

Найкращі європейські практики:

Зменшення забруднення:

- Швеція:** Програма "Шведська система екологічного маркування" допомагає споживачам обирати екологічно чисті продукти.
- Данія:** Програма "Данська система екологічного оподаткування" стимулює підприємства до зменшення забруднення.

Найкращі європейські практики:

Підвищення енергоефективності:

- Німеччина:** Програма "Німецька енергетична революція" ставить за мету перехід на 100% відновлюваних джерел енергії до 2050 року.
- Норвегія:** Програма "Норвезька програма енергоефективності" допомагає домогосподарствам та підприємствам зменшити енергоспоживання.

Впровадження цих практик в Україні буде складним завданням.

Деякі з основних викликів:

<p>1</p> <p>Нестача коштів</p>	<p>2</p> <p>Відсутність політичної волі</p>
<p>3</p> <p>Нестача експертів</p>	<p>4</p> <p>Складність координації зусиль різних зацікавлених сторін</p>

Рис. 1 Європейські екологічні практики та Перспективи впровадження в Україні